

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI**

QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI

MILLIY G'OYA, HUQUQ VA MA'NAVIYAT ASOSLARI KAFEDRASI

«Tasdiqlayman»

O`quv ishlari prorektori

«__» _____ 200 y.

«Tasdiqlayman»

O`quv bo`limi boshlig`i

«__» _____ 200 y.

**“MA'NAVIYAT ASOSLARI FANINI O`QITISH METODIKASI”
F A N I D A N I S h C h I D A S T U R I**

Ushbu ishchi dastur Milliy g`oya, huquq va ma'naviyat asoslari kafedrasining № «\_\_\_\_» «\_\_\_\_» «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ yildagi yig`ilishida muhokama etilgan va tasdiqlangan, va Pedagogika psixologiya fakul`teti ilmiy uslubiy kengashining № «\_\_\_\_» «\_\_\_\_» «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ yildagi yig`ilishida muhokama etilib o`quv jarayonida foydalanishga tavsiya etilgan.

“Tasdiqlayman”

Fakultet dekani

“____” _____ 200 y.

“Tasdiqlayman”

**Milliy g`oya, huquq va ma'naviyat
asoslari kafedrasining mudiri**

“____” _____ 200 y.

Ushbu o`quv dasturi Qarshi Davlat Universiteti ilmiy–uslubiy kengashining «____» «_____» 200 yildagi № «____» qarori bilan tasdiqlangan

T u z u v c h i : prof.I. Xudoyberdiev Falsafa. f. n M. Rajabov

«Ma`naviyat asoslari fanini ukitish metodikasi» fanining dasturi.

Bakalavriat t/y-5141500-Milliy istiklol goyasi: xukuk va ma`naviyat asoslari yunalishi/.
Jami: 20 soat ma`ruza, 12 soat amaliy mashg'ulot.

1.Ma`naviyat asoslari fanini ukitish metodikasi fan sifatida.

2 soat

Ma`naviyat asoslarini ukitish metodikasining fan sifatida shakllanishi, fanning ob`ekti, predmeti, maksadi va vazifalari.

Fanning tadqiqot tamoyillari, uslubi va uslubiyoti, uning boshqa ijtimoiy va gumanitar fanlar bilan aloqadorligi.

Ma`naviyat asoslarini ukitish metodikasi fanida falsafiy fanlar, dinshunoslik asoslari, milliy goya, milliy mafkura fanlaridagi ilmiy va amaliy tamoyillarning mushtarakligi.

2. Fanni urganishda umumdidaktik va xususiy tamoyillar.

2soat.

Ma`naviyat asoslarini ukitish metodikasi fanini urganishning umumdidaktik va xususiy tamoyillari, ularning uzviy birligi.

Ukitishda tarbiya va informasiya, ilmiylik va tushunarliklik, sistemalilik va izchillik, ongli faollilik va mustakil fikrlash, kurgazmalilik tamoyillari. Fani xususiy tamoyillaridan aloxidalikdan umumiylikka, umumiylikdan aloxidalikka o'tish, tankidiy tafakkur, mustakil tafakkur, analiz va sintez, tarixiylik va mantiqiylik, kuzatish, eksperiment va umumlashtirish tamoyillarining urni. Fani ukitishda umumiylik va xususiylik tamoyillarning uzviy birligi.

Ukitishning uslublari tugrisida umumiy ma`lumot. Ukituvchi faoliyati bilan bogliq bulgan tushuntirish, namoyish etish, bilimlarni ilmiy yul bilan bayon etish va baxolash uslublari.

3.Ma`naviyat asoslarini ukitish metodikasi fanining mazmuni va tuzilishi.

2soat.

Fanni ukitish metodikasining tuzilishi, mazmuni va tarkibiy kismalari, ular urtasidagi bogliqlik.

Ma`naviyat asoslari fanini urganish tizimlari: zaruriy bilimlar, shu bilimlarga muvofik keladigan malaka va kunikmalar, ijodiy faoliyat tizimi. Ukuvchi va ukituvchi urtasidagi munosabat tizimi.

Ma`naviyat asoslari fanining dasturi, mukobil dasturlar va dasturga kuyilgan asosiy talablar.

Ma`naviyat asoslari fani buyicha mavjud darsliklar, ukuv va uslubiy kullanmalar va ularga kuyilgan talablar.

Ma`naviyat asoslari fanining mustakillik jarayonida soxasidan kat`iy nazar, xar bir shaxsning urganishi va amaliyotda kullashining tarixiy zaruriyatligi.

4. Ma`naviyat asoslari fanidan ukuv ishlarini tashkil etish va amalga oshirish shakllari.

2 soat.

Ma`naviyat asoslari fanidan ukuvchilarga zaruriy bilim, kunikma va malakalarni berishning fakul`tativ, auditoriyadan tashkari ishlar, talabalar bilan yakkama-yakka ishlash, mustakil mashg'ulot shakllari, matbuot va ommaviy axborot vositalaridan urinli foydalanish. Fanni ukitishda an`anaviy va noan`anaviy shakllaridan foydalanish uslubiyoti. Fanni ukitishda seminar, munozara, konferensiya darslari, taxliliy dars, musobaka darslarini utkazish. Ukuvchilarning darsdan olgan bilim, kunikma va malakalarini tekshirish va baxolash mezonlari.

5.Ma`naviyat asoslari darslarini rejalashtirish.

2 soat.

Ma`naviyat asoslari darsini rejalashtirishda yillik ish rejasi, tadrijiy reja dars rejasi, ukituvchining darsga tayyorlanish uslubi, darsga kuyilishi lozim bulgan asosiy talablar majmui. Darslar jarayonida an`anaviylik va yangi pedagogik texnologiya usullaridan foydalanish. Darsni rejalashtirishda ma`ruza va amaliy mashgulotlar solishtirmasida amaliy mashgulotlar xajmini ortib borishi. Mustakil va individual mashgulotlarga ukuvchilarni kuniktirib borish uslubi, uning fanni urganishdagi axamiyati.

6. Ma`naviyat va ma`rifat tushunchalarini tushuntirish uslubiyoti.

2soat.

Ma`naviyat va ma`rifatga doir mavjud ta`rif va tushunchalarni ukuvchilarga tavsiya etish, kaysi ma`kulligini, mantikan tugriligini ukuvchilar tanloviga tavsiya etish. Ma`naviyat va ma`rifat tushunchalarining tarixiy tarakkiyot jarayonida boyib borish dialektikasi. Ma`naviyat va ma`rifat tushunchalarini bir individ /shaxs/ tomonidan va ijtimoiy tushunish masalasini yoritish usullari. Ma`naviyat va ma`rifat jamiyat tarakkiyotida komil insonni, komil inson talablari asosida barkamol insonni shakllantirishdagi urni, vazifasini tushuntirish.

Mustakillikni mustaxkamlash jarayonida ma`naviyat va ma`rifat uzviy birligini usib borishini tushuntirish ishlari.

Prezident Islom Karimovning shaxs tarakkiyotida ma`naviy va ma`rifiy tarbiyaning, ma`naviyat va ma`rifatning urni tugrisidagi fikrlarini tushuntirish.

7. Ma`naviyat asoslari va milliy goya, milliy mafkura birligini tushuntirish uslubi.

2 soat.

Ma`naviyat asoslari fanining milliy goya, milliy mafkura bilan boglikligi dialektikasini tushuntirish. Milliy goya, milliy mafkura ma`naviyatning asosiy turi ekanligini, ma`naviy jarayon milliy istiklol goyasi mavjudligining zamini ekanligini tushuntirish uslublari. Ma`naviy xayotning maksadga muvofik yunalishini, unda shaxs urni tushuntirish usuli. Mustakillikka yot goyalarga, gayrimustakillik kuchlariga karshi murosasizlik malakasini shakllantirish va takomillashtirish usullari.

8. Talabalarda ma`naviyat asoslariga xos nutk va munozara madaniyatini shakllantirish va rivojlantirish uslubiyoti.

4soat.

Talabalarni nutk madaniyati turlari va uning tarixi Bilan tanishtirish. Urta asr voizlari, yirik siyosatdonlarning ritorika, oratorlik va nutk madaniyatiga bergan e`tiborlarini tushuntirish, ularni taxlil kilish, ulardan foydalanish uslublarini tavsiya etish.

Talabalarda mantikiy izchil va ravon, odobiy talaffuz mezonini tarkib toptirish. Talabalarni auditoriyaning yoshi, kasbi, savod darajasi va kizikish darajasini xisobga olgan xolda nutk yunalishlarini tanlashga urgatish, tanlash malakasini shakllantirish.

Nutkda shaxsiy fikr, dalillar, badiiy va siyosiy asarlardan lavxalarni urinli keltirish kunikmasini shakllantirish, ularni mantikiy fikr, tuxtam, oxangdan past,yukori ovozdan tugri foydalana olish usullari Bilan tanishtirish.

9. Ma`naviyat asoslari fanidan utkaziladigan darsdan tashkari ishlar uslubiyoti.

2 soat.

Ma`naviyat asoslari fanidan fakul`tativ mashgulotlarni utkazish shakllari, usullari va turlari. Fan yunalishi buyicha iktidorli talabalar bilan ishlashni tashkil etish. Talabalar bilan yakkama-yakka ishlashning usul va vositalari. Ma`naviyat asoslari fanini uzlashtirishda ukuv, mulokot, munozar, konferensiya va sh.k urni va roli.

Ma`naviyat asoslari fanini ukitish metodikasi fanidan amaliy mashg'ulotlar rejasi.
22 soat.

1-amaliy mashg'ulot-2 soat.

Mavzu: Ma`naviyat asoslari fanini ukitish metodikasi fan sifatida.

1. Fanning predmeti, urganish ob`ekti va vazifalari.
2. Ma`naviyat asoslari fanini ukitish metodikasi tamoyillari va metodlari.
3. Ma`naviyat asoslari fanini ukitish metodikasining shaxs ma`naviy dunyokarashi va yangicha tafakkur shakllantirishdagi urni.
4. Ma`naviyat asoslari fanini ukitish metodikasi fanida ijtimoiy fanlar, dinshunoslik, milliy goya va milliy mafkura, axloqshunoslik fanlaridagi ilmiy va Amaliy informatsiyaning mujassamlashuvi.

2-amaliy mashg'ulot- 2soat.

Mavzu:Ma`naviyat asoslari fanini ukitish metodikasi urganishda umumdidaktik va xususiy tamoyillar.

1. Ma`naviyat asoslarini urganishda umumdidaktik tamoyillarning urni va vazifasi.
2. Fani ukitishda xususiy tamoyillar va ularning urni.
3. Ma`naviyat asoslarini ukitish uslubi va uslubiyoti.
4. Tushuntirish va namoyish etish bilimlarini ilmiy ravishda bayon kilish uslubi, ularni yangi pedagogik texnologiya usullari bilan boglash yullari.

3-amaliy mashg'ulot-2 soat.

1. Ma`naviyat asoslari fanining dasturi, unga kuyilgan talablar, mavjud ukuv kulanmalari.
2. Ma`naviyat asoslarini ukuvchilarga tushuntirishda bilim, kunikma va malakalarni berishning asosiy shakllari.
3. Ma`naviyat asoslari darsini rejalashtirish turlari.
4. Dars jarayonini rejalashtirishda an`anaviylik va yangi pedagogik texnologiya usullaridan foydalish.

4 - mashg'ulot- 2soat.

Mavzu: Ma`naviyat va ma`rifat tushunchalari, ularning tushuntirish uslubiyoti.

1. Tarixiy tarakkiyotning ma`naviyat va ma`rifat tushunchalari rivojiga ta`siri. Komil insonni shakllantirishda ma`naviyat va ma`rifatning urni.
2. Milliy istiklol goyasi va ma`naviyat asoslari fanlarining uzaro alokadorligi.
3. Ma`naviyat asoslari va milliy istiklol goyasi fanlarining mustakillikni mustaxkamlashdagi urni.

5-amaliy mashg'ulot- 2 soat.

Mavzu:Talabalarda ma`naviyat asoslariga xos nutk va munozara madaniyatini shakllantirish va takomillashtirish uslubiyoti.

1. Talabalar nutk madaniyatini shakllantirishda yozma, ogzaki matnlarni tinglash, tushuntirish va taxlil kilishning axamiyati.
2. Dars sifatini yaxshilashda tinglovchilarning yoshi, savod darajasi va kizikishlarini xisobga olishning axamiyati.
3. Talabalar bilan yakkama-yakka va birgalikda ishlash usul va vositalari.

Jami: 22 soat amaliy mashg`ulotlar.

M. R. Rajabov-falsafa fanlari nomzodi, Oliy ta`lim a`lochisi.

Adabiyotlar:

1. I.A.Karimov. Istiklol va ma'naviyat. T.-1994 yil.
2. I.A.Karimov. Ma'naviy yuksalish yulida. T.-1998 yil.
3. I.A.Karimov. Uzbekiston:milliy istiklol,iktisod, siyosat, mafkura. 1-jild.T.-1996 yil.
4. Ibroximov A va boshkalar. Vatan tuygusi. T. 1996 yil.
5. Nosirxujaev S, Lapasov M, Zaripov M. Ma'naviyat asoslari.T.2002 yil.
6. Rajabov M.Ma'naviyat, ma'rifat va komil insonni shakllantirish muammolari. Karshi, ilmiy tuplam, 2002 yil.
7. Rajabov M. Ma'naviyat, ma'rifat, milliy goya va milliy mafkurani shakllantirish muammolari. Karshi, ilmiy tuplam, 2002 yil.
8. Rajabov M. Islom Karimovnin milliy –ma'naviy tiklanish konsepsiyasi. Ma'naviy yuksalish-demokratik davlat kurishning muxim omili. Karshi PKTMO instituti tuplami.- 2005 yil.
9. Rajabov M.Toshev S. Milliy istiklol goyasi va ma'naviyat asoslari fanini urganishning dolzarb muammolari. Karshi PKTMO instituti. 2005 yil.
10. Rajabov M. Goya va mafkura. Bunyodkor va vayronkor goyalar. Maxalliychilik, ekstremizm va davlatchilik shovinizmi. Karshi PKTMO instituti. Ma'ruzalar matni. 2005 yil.
11. Rajabov M. Goyaviy bushlik va unga Karshi ukuvchilarda murosasizlik ruxiyatini shakllantirish yullari va vositalari. Karshi PKTMO instituti ilmiy tuplami. 2005 yil.
12. Imomnazarov M,Eshmuxammedov M. Milliy ma'naviyatimiz asoslari.T. 2001 yil.
13. Rajabov M. Ukuvchilarda goyaviy immunitet va mafkuraviy proflaktikani shakllantirishning muxim vositalari. Karshi PKTMO instituti ilmiy tuplami. 2005 yil.
14. Prezident I. Karimovning “O`zbekistonning 16 yillik mustaqil taraqqiyot yo`li” nomli mustaqillikning 16 yilligiga bag`ishlangan ma`ruzasi Toshkent 2007yil
15. Prezident I. Karimovning Samarqand shaxrining 2700 yilligi tantanali marosimdagi so`zi “O`zbekiston ovozi” 26 avgust 2007 yil

Kushimcha adabiyotlar:

1. Usmonov R.Soadatnoma.T.1995 yil.
2. Imomnazarov M.Milliy ma'naviyatimiz nazariyasiga chizgilar. T.1998 yil.
3. Komilov N.Umid xaylidan yongan chiroklar. T. 1992 yil.

Ma'naviyat asoslari fanining o'qitish metodikasi fanidan variantlar

R E J A S I

Variant-1

1. Fanning predmeti, o'rganish ob'ekti va vazifalari.
2. Ma'naviyat asoslari fani darsligi va uslubiy qo'llanmalari bilan ishlash yo'llari.
3. Milliy g'oya, milliy mafkuraning ma'naviyat asoslari fani bilan bog'liqligi.

Variant-2

1. Ma'naviyat asoslariga xos nutq va munozara madaniyatini shakllantirish uslubiyoti.
2. Dars jarayonini rejalashtirishda an'anaviylik va yangi pedagogik texnologiyadan foydalanish.
3. Komil inson talablari asosida barkamol insonni shakllantirishning asosiy yo'nalishlari.

Variant-3

1. Dars sifatini yaxshilashda tinglovchilarning yoshi, savod darajasi va qiziqishlarini hisobga olish yo'llari.
2. Mustaqil va individual mashg'ulotlarni rejalashtirish.
3. Fanni o'qitishda umumiy va xususiy tamoillarning o'rni.

Variant-4

1. O'qitishda tarbiya va informatsiya, ilmiylik va sistemalikning o'rni
2. Fanni o'qitishda aloxidalikdan umumiylikka o'tishning o'rni.
3. O'qituvchi faoliyati bilan bog'liq bo'lgan tushuntirish, namoish etish, bilimlarni ilmiy yo'l bilan bayon etish va baholash uslublari.

Variant-5

1. Dars jarayonida muammoli vaziyat yaratish uslubi.
2. Fanni o'qitishda til, uslub va mantiqiy tafakkur birligi
3. Fanni o'rganishda o'quvchiga zarur bilim, ko'nikma va malakalar shakllantirishning yo'llari, vositalari.

Variant-6

1. Ma'naviyat asoslari darsini rejalashtirishda yillik ish rejasi, dars rejasi, o'qituvchining darsga tayyorlanish uslubi, darsga qo'yilishi lozim bo'lgan talablar.
2. Ma'naviyat va ma'rifatga doir mavjud ta'rif va tushunchalarni o'quvchilarga tavsiya etish, qaysi mantiqan to'g'ri ekanligi o'quvchilar tanloviga tavsiya etish turlari.
3. Mustaqillikni mustahkamlash jarayonida ma'naviyat va ma'rifat uzviy birligining o'sib borishini tushuntirish yo'llari.

Variant-7

1. Talabalarni auditoriyada yoshi, kasbi, savod darajasini hisobga olgan holda nutq yo'nalishlarini tanlashga o'rgatish yo'llari.
2. Nutqda shaxsiy fikr, dalillar va siyosiy asarlardan lavxalarni o'rinli keltirish ko'nikmasini shakllantirish.
3. Talabalar bilan yakkama-yakka ishlashning usul va vositalari.

Variant-8

1. Ma'naviyat va ma'rifetni tushinishda individ (shaxs) tomonidan va ijtimoiy tushunish masalasini yoritish usullari.
2. Ma'ruzalarda Prezident I. Karimovning shaxs taraqqiyotida ma'naviy, ma'rifiy tarbiyaning, ma'naviyat va ma'rifatning o'rni to'g'risidagi fikrlarni tushuntirish vositalari.
3. Fanni o'rganishda mustaqillikka yot g'ayrimustaqillik kuchlariga qarshi murosasizlik malakasini shakllantirish usullari.

Variant-9

1. Talabalarni nutq madaniyati va uning tarixi bilan tanishtirish yo'llari.
2. Talabalarda mantiqiy ravon va izchil, odobiy talaffuz mezonini tarkib toptirish vositalari.

Variant-10

1. Nutqda to'xtam, oxangdan, past va yuqori ovozdan to'g'ri foydalanish usullaridan foydalanish.
2. O'rta asr voizlari yirik siyosatdonlarning ritorika, oratorlik va nutq madaniyatiga bergan e'tiborlarini taxlil etish, tushuntirish, ulardan foydalanish yo'llarini o'rganish.
3. Ma'naviyat asoslari fanidan fakul'tativ mashg'ulotlarni o'tkazish shakllari.

Variant-11

1. Milliy g'oya, milliy mafkura ma'naviyatning asosiy turi ekanligi, ma'naviy jarayon milliy g'oya mavjudligining zamini ekanligini tushuntirish uslublari.
2. Fan yo'nalishi bo'yicha iqtidorli talabalar bilan ishlashni tashkil qilish yo'llari.
3. Fanni o'zlashtirishda o'quv, muloqot, munozara madaniyatining o'rni.

Variant-12

1. Ma'naviyat asoslari fanining milliy g'oya, milliy mafkura bilan bog'liqligining dialektikasi.
2. Ma'naviyat va ma'rifatning tarixiy taraqqiyot jarayonida boyib borish dialektikasi.
3. Fandan mavjud darslik va qo'llanmalarni tanqidiy taxlil qilish orqali o'rganish va ishlash yo'llari.

Variant-13

1. Fanni o'rganishda xususiy va umumiy tamoillarning o'rni.
2. Tushuntirish va namoyish etish bilimlarini ilmiy bayon qilish uslubi.
3. Fanni o'qitish uslubiyotini urganishda umumdidaktik va xususiy tamoyillar.

Variant-14

1. Ma'naviyat asoslari fanini o'rganishdan maqsad, fanining mazmuni va moxiyati.
2. Fanni o'rganishda yangi pedagogik texnologiya bilan bog'lash yo'llari.
3. Ma'naviyat asoslari fani ta'limining vositalari.

Variant-15

1. Ma'naviyat asoslari fanining ijtimoiy-gumonitar fanlar bilan bog'liqligi.
2. Ma'naviyat asoslari fanini rejalashtirish turlari.
3. Milliy g'oya va ma'naviyat asoslari fanlarining o'zaro aloqadorligi.

Variant-16

1. Talabalar bilan birgalikda ishlash usul va vositalari.
2. Ma'naviyat asoslari fanining dinshunoslik, axloqshunoslik fanlari bilan aloqadorligi.
3. I. Karimov shaxs va jamiyat ma'naviyati, ma'rifatini o'stirish yo'llari xaqida.

Variant-17

1. Ma'naviyat asoslari fanining o'qitish metodikasini ta'lim jarayonidagi o'rni.
2. Fanni o'rganishda umumdidaktik tamoyillarni o'rni.
3. Barkamol insonni tarbiyalashda ma'naviyat, ma'rifatni o'rni.
4. Yangicha tafakkur va ma'naviyat asoslari fanining uzviy birligi

Variant-18

1. Fanni o'rganishda mantiqiy va tarixiy tamoyillarning o'rni.
2. Fanni o'rganishda kuzatish va eksperimentning o'rni.
3. Ma'naviyat asoslari fanining o'rganishda matbuot va ommaviy axborot vositalari dalillaridan foydalanish yo'llari.

Variant-19

1. Ma'naviyat asoslari fanining shaxs ijtimoiy dunyoqarashini o'sishidagi ta'siri.
2. Nutq madaniyatini shakllantirish va taxminlashtirishda ma'naviy ma'rifiy dalillarning o'rni.
3. Ma'naviyat asoslari fanini o'rganishda munozara madaniyatini shakllantirish usullari.

Variant-20

1. Fanni o'rganishda nutq madaniyati tarixi bilan tanishishning zarurligi
2. Fanni o'qitishda talaba va o'quvchilarga zaruriy bilim va malakalarni shakllantirish yo'llari.
3. Shaxs va jamiyat ma'naviyati va ma'rifatini o'sib borishida fanni o'rganishning ahamiyati.

Variant-21

1. Fanni o'rganishda usul va vositalar aloqadorligi.
2. Fanga tayyorgarlik ko'rganda manbalardan o'rinli foydalanishning muhimligi.
3. Fanni rejalashtirishda amaliy mashg'ulotlarning dasturiy sonlarini oshirib borishning ahamiyati.

Variant-22

1. Ma'naviyat asoslari fanini o'rganishda analiz va sintez usullarning o'rni.
2. Ma'naviyat asoslari fanini o'qitishda tabiiy fanlar dalillaridan foydalanish.
3. Prezident I. Karimovning "O'zbekiston XXI asrga intilmoqda" asarida ma'naviyat va ma'rifat masalalari.

Variant-23

1. Ma'naviyat asoslari fanini o'rganishda yangicha tafakkur, moddiy, diniy va ruhiy olam birligining o'rni.
2. Fanni o'qitishda to'xtam, oxang, past va yuqori ovozdan foydalanish yo'llari.
3. Fanni o'qitishda nutq madaniyati talablariga amal qilish vositalari.

Ma`naviyat asoslari fanini ukitish metodikasi fanidan savollar

I Murakkab savollar:

- I Fanning tadqiqot tamoyillari, uslubi va uslubiyoti, boshqa ijtimoiy -gumanitar fanlar bilan aloqadorligi
- 2 Yangicha tafakkurni ma`naviy va ma`rifiy dunyokarashni shakllantirishda fanning urni.
- 3 Dars jarayonida muammoli vaziyat yaratish uslubi.
- 4 Fanni ukitishda til, uslub va mantiqiy tafakkur birligi
- 5 Fanni ukitishda aloxidalikdan umumiylikka, umumiylikdan aloxidalikka o'tish uslubiyoti
- 6 Ukitishda tarbiya va informatsiya, ilmiylik va sistemalikning urni
- 7 Fanni urganishda yangi ped. texnologiyani mos qismlarini joriy etish yullari
- 8 Ukitishda fanning dasturi mukobil dasturlar bilan ishlash, dasturga kuyiladigan talablar.
- 9 Fanni urganishda ma`naviyat ma`rifat tushunchalarini tushuntirish uslubiyoti
- 10 Ma`naviyat asoslarini milliy goya, milliy mafkura birligida tushuntirish uslubi
- 11 Fanni ukitishda nutk madaniyati usullarini kullash yullari
- 12 Fanni ukitishda munozara madaniyatini shakllantirish yullari
- 13 Fanni ukitishda komil inson, barkamol insonni shakllantirishda ma`naviyat va ma`rifatning urnini tushuntirish
- 14 Talabalarda mantiqiy izchil va ravon odobiy talaffuz mezonini tarkib toptirish yullarini shakllantirish
- 15 Prezident Islom Karimovning ma`naviyat va ma`rifat borasidagi karashlarini fanni urganishda singdirish yullari

II O`rta murakkab savollar:

- I Fanning ukitishda falsafiy fanlar, dinshunoslik, milliy goya, milliy mafkuraning ilmiy va amaliy tamoyillarini singdirish yullari
- 2 Fanni ukitishda mustakil tafakkur, tankidiy tafakkur, analiz, sintezdan foydalanish yullari
- 3 Fanni urganishda mantiqiylik va tarixiylik kuzatish va eksperiment usullaridan foydalanish
- 4 Fanni ukitishda xususiylik va umumiy tamoyillari musharakligidan foydalanish
- 5 Fanni urganishnig umumdidaktik va xususiy tamoyillari
- 6 Mustakillikning mustaxkamlash jarayonida ma`naviyat va ma`rifat uzviy birligining usib borishini singdirish tamoyillari
- 7 Mustakillika yot goyalarga gayrimustakillik kuchlariga karshi murosasizlik ruxiyatini shakllantirish yullari
- 8 Urta asr voizlari yirik siyosatdonlarning ritorika oratorlik va nutk madaniyatiga bergan e`tiborlarini tushuntirish yullari

- 9 Nutkda shaxsiy fikr dalillar va siyosiy asrlardan foydalanish usullarini urganish yullari
- 10 Audiatoriyaning yoshi, kasbi, savod darajasi va kizikish darajalarini xisobga olishning muxim yullari
- 11 Nutkda mantikiy fikr,tuxtam, oxangdan, past va yukori ovozdan foydalanish yullarini kullash
- 12 Fanni ukitishda tasavvuf falsafasi dalilaridan urinli foydalanish
- 13 Fanni uzlashtirishda ukuv, mulokot,munozara va konferensiyalarning urnini belgilash
- 14 Fanni urganishda ukituvchi faoliyati bilan boglik tushuntirish namoyish etish bilimlarini ilmiy bayon etish yullaridan foydalanish
- 15 Fanni urganishda ijtimoiy- gumanitar fanlfardan olingan bilimlarni informasiyalarini umumlashtirish tamoyillari.

III Oddiy savollar:

- 1 Fanning predmeti, vazifalari
- 2 Fanning ta'lim jarayonidagi urni
- 3 Fanning yangicha tafakkurni shakllantirishdagi urni
- 4 Fanni urganishda kisman va umuman izlanish uslublari
- 5 Darslik va uslubiy kullanmalar bilan ishlash yullari
- 6 Fanni ukitish metodikasini shaxs ma'naviy dunyokarashini shakllantirishdagi urni
- 7 Tushuntirish va namoyish etish yullari
- 8 Yakkama- yakka va birlikda ishlash vositalari
- 9 Darsni rejalashtirishda an'anaviylik va izlanuvchanlik usullaridan foydalanish yullari,vositalari
- 10 Fanni ukuvchilarga tushuntirishda bilim,malaka va kunikma berishning asosiy shakllari
- 11 Fanning urganish ob'ekti va vazifalari
- 12 Fanni urganishda til va uslub birligi
- 13 Fakul'tativ mashgulotlarni utish yullari
- 14 Talabalar bilan birgalikda ishlash yullari
- 15 Islom Karimovning shaxs,jamiyat ma'naviyati va ma'rifatini ustirish yullari va vositalari xakidagi fikrlarini talabalarga singdirish yullari.

Kafedra mudiri:
Tuzuvchi

I. Xudoyberdiev
M. R. Rajabov.

**MA'NAVIYAT ASOSLARI FANINI O'QITISH METODIKASI KURSI BO'YICHA
TEST SAVOLLARI**

1. Kursning ta'lim jarayonida tutgan o'rni qanday?

- A. Yoshlarni ma'naviyat, ma'rifatli bo'lishlariga yo'llash.
- V. O'qituvchini tushuntirish va namoyish etish bilimlarini ilmiy rivojlantirishga yo'llash.
- S. O'qitish usullarini yangi pedagogik texnologiya bilan bog'lash.
- *D. Berilganlarning barchasi to'g'ri.

2. Ma'naviyat asoslari kursining boshqa ijtimoiy fanlar bilan aloqadorligi.

- A. Fan tabiiy fanlar bilan bevosita bog'liq
- V. Fan faqat gumanitar fanlar bilan bog'liq.
- *S. Fan ijtimoiy fanlar: falsafa, dinshunoslik, siyosatshunoslik fanlari bilan bevosita bog'liq
- D. Fan boshqa fan tarmoqlari bilan bog'liq emas.

3. Kursni o'rganishda umumiylik va xususiylik tamoyillarining o'rni qanday?

- A. Kursni o'ranishda faqat umumiylik tamoyillarning o'rni bor.
- V. Kursni o'rganishda faqat xususiylik tamoyillarining o'rni bor.
- *S. Kursni o'rganishda umumiylik va xususiylik tamoyillarining uzviy birligi lozim.
- D. Javoblarning ikkinchisi to'g'ri.

4. Kursni o'rganishda yangi pedagogik texnologiyaning o'rni qanday?

- A. Kursni o'rganishda yangi ped. texnologiyaning unchalik o'rni yo'q.
- V. Kursni o'rganishda yangi ped. texnologiyaga ehtiyoj yo'q.
- S. Kursni o'rganishda yangi ped. texnologiyani o'z o'rnida qo'llash ijobiy natijalar beradi.
- D. Javoblarning barchasi to'g'ri.

5. Fanni o'rganishda umumdidaktik va xususiy tamoyillarning o'rni.

- A. Fanni o'rganishda umumdidaktik tamoyillarga ehtiyoj yo'q.
- V. Fanni o'rganishda faqat umumdidaktik tamoyillar zarur.
- S. Fanni o'rganishda faqat xususiy tamoyillarga suyanmoq lozim.
- *D. Fanni o'rganishda umumdidaktik va xususiy tamoyillar uzviyligi zarur

6. Ma'naviyat asoslari fanini o'qitish metodikasini o'qitishda ijtimoiy fanlarning o'rni qanday?

- A. Fanni o'qitishda faqat axloqshunoslik fanining o'rni zarur
- V. Faqat dinshunoslik, falsafaga suyanmoq lozim
- *S. Fanni o'rganishda milliy g'oya, milliy mafkura, dinshunoslik va axloqshunoslik fanlariga asoslanmoq lozim
- D. Fanni o'rganishda boshqa fanlarga suyanish shart emas.

7. Ma'naviyat asoslari fanini o'qitishda til va uslub zarurmi?

- A. Fanni o'qitishda faqat uslubiy tamoyillar zarur
- V. Fanni o'rganishda faqat til tamoyillari zarur
- *S. Fanni o'qitishda til va uslub bo'lmog'i shart
- D. Fanni o'qitishda til va uslub birligi unchalik xam emas.

8. Ma'naviyat asoslari fanni o'quvchilarga tushuntirishda qanday tamoyillarga amal qilmoq lozim?

- A. Bilim berish tamoyillariga
- V. Ko'nikma shakllantirish tamoyillariga
- S. Malakali shakllantirish tamoyillariga
- *D. Bilim ko'nikma va malaka berishning asosiy tamoyillari

9. Komil insonni shakllantirishda ma'naviyat va ma'rifatning o'rni qanday?

- A. Ma'naviyat va ma'rifatning deyarli belgilovchi o'rni yo'q
- V. Faqat ma'naviyatni egallash orqali erishish mumkin
- S. Faqat ma'rifatni egallash orqali mumkin
- *D. Ma'naviyat va ma'rifat darajalarisiz komil insonni shakllantirish mumkin emas.

10. Ma'naviyat asoslari darsini qanday rejalashtirish lozim?

- A. Faqat darslikdagi temalar asosida

V. Faqat mavjud ma'ruza matnlari orqali

*S. Tasdiqlangan namunaviy rejaga asosan

D. Javoblarning barchasi to'g'ri

11. Qaysi muxim xujjatda "Pedagogik faoliyat bilan shug'ullanish xuquqi" bayon etilgan.

A. Kadrlar tayyorlash milliy dasturida

V. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida

*S. "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunning 5-moddasida

D. O'rta va Oliy ta'lim Vazirligi qarorlarida

12. Prezident I. Karimovning qaysi asarida "Ma'naviyat taqdirning exsoni emas" degan g'oya bayon etilgan?

A. "O'zbekiston XXI asrga intilmoqda" asarida

V. "Vatan ozodligi-oliy saodat" asarida

*S. "O'zbekistonning o'z istiqbol taraqqa-yot yo'li" asarida

D. Barcha ta'kidangan asarida

13. Dars jarayonini rejalashtirishda qanday usullardan foydalaniladi?

A. Ko'rgazmali namoyish usullaridan

V. Texnik vositalardan

S. An'anaviylik va yangi texnologiya usullaridan

*D. Javoblarning barchasi to'g'ri

16. Prezident I. Karimovning qaysi asarida "Jamiyat ma'naviyatini yuksaltirish-ikkinchi ustuvor yo'nalish" deb ko'rsatilgan.

A. "Vatan sajdagox kabi muqaddasdir" asarida

*V. "O'zbekiston XXI asrga intilmoqda" asarida

S. "Bizdan ozod va obod vatan qolsin" asarida

D. Qayd etilgan barcha asarlarda

17. Yangicha tafakkurni shakllantirishda qaysi soxalarning o'ziga xos belgilovchi o'rni bor?

A. Ma'naviy va ma'rifiy darajani

V. Madaniy darajani

S. Moddiy, diniy va ruxiy olam birligani

D. Javoblarning barchasi to'g'ri.

18. Ma'naviyat asoslari fanini o'qitishda tarixiylik va mantiqiylik usullarining o'rni?

A. Faqat tarixiylik usulining o'rni bor

V. Faqat mantiqiylik usulining o'rni bor

S. Ikkalasining xam belgilovchi o'rni yo'q

*D. Fanni o'rganishda tarixiylik va mantiqiylik usullarining birligi bo'lishi shart

19. Ma'naviyat asoslari fanini o'qitishda analiz va sintezning o'rni.

A. Fanni o'rganishda analiz usulining katta o'rni bor

V. Fanni o'rganishda sintez usulining belgilovchi o'rni bor

*S. Fanni o'rganishda analiz va sintez usullarining birligi bo'lishi shart

D. Ikkala usulining xam belgilovchi o'rni yo'q

20. Fanni o'rganishda kuzatish va eksprementning qanday o'rni bor?

A. Faqat kuzatish orqali o'rganish mumkin

V. Faqat eksprement usulini qo'llamoq lozim

*S. Fanni o'rganishda kuzatish va eksprement uyg'unligi zarur

D. Ikkala usul xam ahamiyatli emas.

21. Fanni o'rganishda xususiylikdan umumiylikka, umumiylikdan xususiylikka o'tishning qanday o'rni bor?

A. Faqat xususiylikdan umumiylikka o'tish maqsadga muvofiq

V. Faqat umumiylikdan xususiylikdan o'tish lozim

*S. Fanni o'rganishda xususiylikdan umumiylikka, umumiylikdan xususiylikka o'tish maqsadga muvofiqdir

D. Ikkala usul xam ahamiyatli emas.

22. Fanni o`qitishda muammoli vaziyat yaratish shartmi?

A. Muammoli vaziyat yaratish shart emas

V. Muammoli vaziyat yaratmasdan xam o`rganish mumkin

*S. Muammoli vaziyat yaratilsagina fikr o`quvchiga to`liq etib boradi

D. Javoblarning barchasi to`ri.

23. Ma`naviyat asoslari fanini kasbi mutaxassisligidan qat`iy nazar, xamma o`rganishi shartmi?

A. Xamma o`rganishi shart emas

V. Faqat ijtimoiy gumanitar soxa xodimlari o`rganishi lozim

*S. Kasbi mutaxassisligidan qat`iy nazar, xamma o`rgansagina ularda ma`naviy, ma`rifiy va mantiqiy tafakkur to`g`ri shakllanadi.

D. Javoblarning birinchisi to`g`ri.

24. Fanni o`rganishda matbuot va ommaviy axborot vositalari dalilaridan foydalanish kerakmi?

A. Foydalanish shart emas

*V. Albatta kerak, chunki ma`naviyat va ma`rifat borasidagi yangiliklar o`quvchilar tafakkurini yanada boyitadi.

S. Qisman foydalanish lozim

D. Javoblarning birinchisi to`g`ri.

23. Fanni qaysi soxa mutaxassislari o`qitishlari maqadga muvofiq?

A. Xamma soxa mutaxassislari xam o`qitaveradi

V. Faqat ma`naviyat mutaxassislari, faylasuflar o`qitishi lozim

S. Tabiiy fan mutaxassislari o`qitishi kerak.

D. Javoblarning barchasi to`g`ri.

24. Fanni o`rganishda amaliy mashg`ulotlar soni oshishi shartmi?

A. Albatta shart, chunki amaliy mashg`ulotlar o`quvchini mustaqillikka yo`llaydi

V. Yo`q, oshirishga xojat yo`q

S. Ma`ruza soatlarini oshirish kerak

D. Xech birini xam oshirmaslik kerak

25. Ma`naviyat, ma`rifat tushunchalari tarixiy taraqqiyot jarayonida boyib boradimi?

*A. Albatta, bu tushunchalar inson taraqqiyoti tamadduni bilan bevosita bog`liq

V. Yo`q, boyib bormaydi

S. Qisman boyib boradi

D. Javoblarning ikkinchisi to`g`ri

26. O`quvchi, talabada izchil va ravon, odobiy talaffuz mezonini tarkib toptirishda nimalar kerak?

*A. Etarli mantiq, axloq, odob darajalari, shuningdek notiqlik maxorati usullari lozim

V. O`z-o`zidan yuzaga kelaveradi

S. Bu darajada bo`lishi shart emas

D. Javoblarning uchinchisi to`g`ri

27. Ma`naviyat asosalari fanini o`qitish, o`rganishda o`rta asr voizlari, notiqklarining tajribalari o`rganish lozimmi?

*A. Albatta, ularning notiqlik usullari xar bir o`quvchi, talaba uchun eng zarurdir.

V. O`rganmasa xam bo`laveradi

S. O`rganish unchalik xam shart emas

D. Javoblarning barchasi to`g`ri.

28. Nutqda shaxsiy fikr dalillar badiiy va siyosiy asarlarda lavxalarni keltirish shartmi?

A. Shart emas

*V. Albatta shart, chunki ular nutqning yanada ravon, tushunarli va asosli bo`lishini ta`minlaydi

S. Unchalik xam axamiyatli emas

D. Javob berishga ikkilanaman

29. Nuqda to`xtam, oxangdan va past, yuqori ovozdan foydalanish shartmi?

A. Nutqda ulardan to`g`ri foydalanilsagina, ma`ruza xar tomonlama mukammal bo`ladi

V. Unchalik xam shart emas

S. Ulardan foydalanishning ahamiyati yo`q

D. Uchinchi javob yo`q

30. Fanni o`zlashtirishda muloqot, munozara, konferensiyalar chiqish qilishning o`rni qanday?

A. Xech qanday o`rni yo`q

V. O`rni boru, lekin belgilovchi emas

S. Qisman o`rni bor

D. Javoblarning ikkinchisi to`g`ri

31. Ma`naviyat asoslari fanini o`qitish metodikasini shaxs ma`naviy dunyoqarashining o`shidagi o`rni qanday?

*A. Fanni o`qitish metodikasini shaxs ma`naviy dunyoqarashini o`shida etarli o`rni bor

V. Unchalik xam ahamiyatli emas

S. Shaxs dunyoqarashining o`shiga ta`sir qilmaydi

D. Javoblarning ikkinchisi to`g`ri

32. Dars jarayonini rejalashtirishda noan`anaviy, an`anaviy shakllar zarurmi?

*A. Zarur, chunki bu shakllar muammoga xar tomonlama yondashuvni ta`minlaydi

V. Shart emas, o`shasiz xam rejalashtirish mumkin

S. Qisman zarur

D. Javoblarning barchasi to`g`ri

33. Talaba va o`quvchida ma`naviyat asoslariga xos nutq va munozara madaniyatni shakllantirish shartmi?

*A. Fanga xos nutq va munozara madaniyat shakllansagina, u fikrlar tiglovchiga to`liq etib boradi

V. Shart emas, chunki ular belgilovchi o`ringa ega emas

S. Qisman zarur

D. Javob berishga qiynalaman

34. Talaba va o`quvchida nutq madaniyatini shakllantirishda yozma, og`zaki matnlarni tinglash, tushuntirish taxlil qilishning o`rni qanday?

*A. Ulardan o`z o`rnida foydalanilsagina, ushbu nutq xar tomonlama etuk bo`ladi.

V. Foydalanilmasa xam bo`laveradi

S. Qisman foydalanish zarur

D. Javoblarning uchinchisi to`g`ri

35. Dars sifatini yaxshilashda tiglovchining yoshi, savod darajasi va qiziqishini xisobga olish kerakmi?

A. Xisobga olmasa xam bo`ladi

V. Xisobga olish shart, shundagina aytiladigan fikrlar tinglovchiga to`liq etib boradi

S. Qisman xisobga olish kerak

D. Birinchi javob to`g`ri

36. Ma`naviyat asoslari fani milliy g`oya, milliy mafkura bilan bog`liqmi?

*A. Bevosita bog`liq, milliy g`oya, milliy mafkura dplillarsiz ma`naviyat, ma`rifat kemptiklikdan nariga o`ta olmaydi

V. Bog`liqligini xisobga olmasa xam bo`ladi

S. Qisman xisobga olish kerak

D. Javoblarning ikkinchisi to`g`ri

37. Talabalar, o`quvchilar bilan ishlashda qaysi usul va vositalar zarur?

A. Jamoa xolida ishlash usuli

V. O`zlashtirmovchilar bilan ishlash usuli

S. Barcha bilan ishlash usuli

*D. Yakkama-yakka va birgalikda ishlash usuli, vositalari

38. Fanni o`rganishda pedagogik texnologiyadan qanday foydalanilgan ma`qul?

A. Fanga to`liq joriy etish lozim

*V. Fanning lozim bo`lgan soxalariga moslab foydalanish lozim

S. Ayrim mavzularda foydalanish lozim

D. Javoblarning birinchisi to'g'ri

39. Fanga tayyorgarlik ko'rganda qanday manblardan foydalanish kerak?

A. Ma'ruzalar matnlarida

V. Mavzularga doir manbalarda

S. Barcha darsliklarda

*D. Darslik va uslubiy qo'llanmalardan

40. Fanni o'rganishda munozara madaniyatini qanday qilib shakllantirish mumkin?

A. Savol-javob usuli orqali

V. Muloqot usuli orqali

S. O'zaro va jamoa usulida baxs-munozaralar taxlil qilish orqali

*D. Javoblarning barchasi to'g'ri

41. Milliy g'oya, milliy mafkura ma'naviyat asoslari mazmunining asosi xisoblanadimi?

*A. Milliy g'oya, milliy mafkura ma'naviyat asoslari fanining asosi va muxim zamini xisoblanadi

V. Fanning asosi va zarur zamini xisoblanmaydi

S. Ular bir-biri bilan bog'liq emas

D. Javoblarning ikkinchisi to'g'ri

42. Talaba va o'quvchilar nutq madaniyati tarixi bilan tanishishlari zarurmi?

*A. Albatta bu tarixiy dalilsiz ularning qarashlari kemptik bo'ladi

V. Uning tarixini o'rganish shart emas

43. Ma'naviyat ma'rifatning komil inson talablari asosida barkamol insonni shakllantirishda o'rni bormi?

*A. Bevosita o'rni bor

V. Unchalik xam o'rni yo'q

S. Qisman o'rni bor

D. Javoblarning uchinchisi to'g'ri

44. Qaysi jarayonda ma'naviyat va ma'rifatning uzviy birligi o'sib boradi?

A. Iqtisodiy jarayon rivoji davomida

*V. Mustaqillikni mustaxkamlash jarayonida

S. Tarixiy rivojlanish jarayonida

D. Javoblarning birinchisi to'g'ri

45. Ma'naviyat asoslari fanini o'rganishda yoshlarda g'ayrimustaqillik kuchlariga qarshi murosasizlik ruxiyatini shakllantirish mumkinmi?

*A. Albatta, g'ayrimustaqillik kuchlariga qarshi murosasizlik ruxiyatini takomillashtirish bu fanning ajralmas qismidir

V. Shakllantirish nixoyatda qiyin

S. Qisman shakllantirsa bo'ladi

D. Javoblarning uchinchisi to'g'ri

46. Ma'naviyat asoslari fanidan mavjud darslik va qo'llanmalarni qanday o'rganmoq lozim?

A. Ularni tanqidiy o'rganish va qayta ishlash orqali

V. Mavjudlaridan foydalanish orqali

S. Faqat ma'ruza matnlari orqali

D. Uchinchi javob to'g'ri

47. Talaba o'quvchilarni tinglovchilarni xususiyatlarini o'rganish orqali nutq yo'nalishlarini tanlashga o'rgatish lozimmi?

*A. Albatta, tinglovchilarni yoshi, kasbi, qiziqish darajasini xisobga olgan xolda nutq yo'nalishlariga tanlashga o'rgatish shart

V. Nutq yo'nalishlarini tanlashga o'rgatish shart emas

S. Qisman xisobga olmoq lozim

D. Umuman kerak emas

48. Ushbu fandan talaba va o'quvchilarga zaruriy bilim, malaka va ko'nikmalarni shakllantirishni qanday yo'llari bor?

A. Ma`ruzalar orqali

V. Amaliy mashg`ulotlar orqali

*S. Fakul`ativ, auditoriyadan tashqari ishlar, yakkama-yakka ishlash, matbuot va ommaviy axborot vositalaridan o`rinli foydalanish orqali

49. Ma`naviy-axloqiy tarbiya va ma`rifiy ishlar to`g`risidagi ustuvor yo`nalish qaysi muxim xujjatda berilgan?

A. "Ta`lim to`g`risida"gi Qonunda

*V. "Kadrlar tayyorlashning milliy dasturi" ning 4/4 bo`limida

S. Ta`limning uzluksizligini ta`minlash xaqidagi xujjatda

D. Javoblarning birinchisi to`g`ri

50. Bilim olish xuquqi "Ta`lim to`g`risida" gi Qonunning qaysi moddasida berilgan?

A. 5-moddasida

V. 18-moddasida

*S. 4-moddasida

D. 10-moddasida

51. Prezident I. Karimov kaysi asarida ma`naviyat va ma`rifat bayon etgan ?

A. Ollox qalbimizda, yuragimizda asarida.

V. Yangisini kurmay, eskisini buzmay asarida.

*S. "O`zbekiston XXI asrga intilmokda "asarida.

D. Javoblarning birinchisi tug`ri.

52. Shaxs tafakkurini kengaytirishda kaysi vositalarning eng kerakli urni bor ?

A. Ilmiy vositalarni .

V. Badiiy vositalarni.

S. Siyosiy vositalarni.

*D. Matbuot va ommaviy axborot vositalarni.

53. Fanni o`kitish uslubiyotida qaysi uslublarning asosiy urni bor ?

A. Namoyish etish.

V. Bilimlarni bayon etish.

*S. Tushuntirish, namoyish etish, ilmiy bayon, baxolash.

D. Ikkinchi javob tug`ri.

54. Ma`naviyat asoslari fanini urganish tizimlari qaysilar ?

A. Yakka uqitish tizimi.

V. Kupchilikni uqitish tizimi.

*S. Ijodiy faoliyat tizimi.

D. Mustaqil urganish tizimi.

55. Uquvchi va uqituvchi o`rtasidagi munosabat qaysi tizimga kiradi ?

*A. Fanni o`rganish tizimiga.

V. Fanni bayon etish tizimiga.

S. Fanni taxlil etish tizimiga.

D. Javoblarning ikkinchisi to`g`ri.

56. Komil inson talablari asosida barkamol insonni shakllantirishda qaysi fan yunalishining zarur o`rnibor ?

A. Siyosiy fanlarni.

V. Iqtisodiy fanlarni.

S. Gumanitar fanlarni.

*D. Ma`naviyat va ma`rifatni.

57. Fanni tushuntirishda qaysi fanlar aloqadorligi bulmog`i lozim ?

A. Tabiiy fanlarni

*V. Ijtimoiy - gumanitar va tabiiy fanlar majmuini.

S. Siyosiy fanlarni

D. Tarixiy fanlarni

58. Fanni o`qitishda qaysi usullarning zarur o`rni bor ?

A.Tarbiya usulini

V.Ta`lim usulini

S.O`qitish usulini

*D.Tarbiya va informatsiya usuluni

59. Bilim, kunikma va malaka berishning asosiy tamoyillarining fanni uzlashtirishda qanday o`rni bor ?

*A.Belgilovchi o`rni bor.

V.Qisman o`rni bor.

S.Deyarli o`rni yuq

D.Ikkinchi javob tu-ri.

60. Ma`naviyat va ma`rifat darajalarisiz komil insonni shakllantirib buladimi ?

A.Shakllantirib bo`ladi

*V.Bu darajalarsiz shakllantirib bo`lmaydi.

S.Qisman shakllantirsa bo`ladi

D.Uchinchi javob to`-ri.

61. Fanni o`qitishda til va uslub birligi kerakmi ?

A.Til birligining o`zi kifoya

V.Uslub birligining o`zi kifoya

*S.Til va uslub birligi zarur

D.Birinchi javob tug`ri.

62. Konstitutsiyaning qaysi moddasida bilim olish xuquqi kafolatlangan ?

A.50 moddasida

*V.41moddasida

S.60 moddasida

D.48 moddasida

63. Qaysi me`yoriy xujatda pedagogik faoliyat bilan shug`ullanish xuquqi berilgan ?

A.Kadrlar tayyorlashning Milliy dasturida

*V.Ta`lim tug`risidagi qonunning 5- moddasida.

S.Kadrlar tayyorlashning milliy modelida.

D.Javoblarning birinchisi tug`ri.

64.Ma`naviyat va axloqiylikni qayta tiklash I.Karimovning qaysi asarida berilgan ?

A.O`zbekiston XXI asrga intilmoqda

*V.O`zbekistonning o`z istiqlol va taraqqiyot yuli.

S.Vatan ozodligi oliy saodat.

D.Javoblarning birinchisi tug`ri.

65. Bilim olish xuquqi " Ta`lim tug`risida"gi qonunning qaysi moddasida berilgan ?

A. 6 moddasida

*V.4 moddasida

S.11 moddasida

D. 8 moddasida

66. Mustaqil O`zbekistonni rivojlantirishning ma`naviy- axloqiy negizlari I.Karimovning qaysi asarida berilgan ?

A.Tarixiy xotirasiz kelajak yuq.

V.Ollox qalbimizda, yuragimizda

*S.O`zbekistonning o`z istiqlol va taraqqiyot yuli.

D.Javoblarning birinchisi tug`ri.

67. Ushbu fandan talaba va o`quvchilarga zaruriy bilim, malaka va ko`nikmalarni shakllantirishni qanday yo`llari bor?

A. Ma`ruzalar orqali

V. Amaliy mashg`ulotlar orqali

*S. Fakul'tativ, auditoriyadan tashqari ishlar, yakkama-yakka ishlash, matbuot va ommaviy axborot vositalaridan o'rinli foydalanish orqali

68. Ma'naviy-axloqiy tarbiya va ma'rifiy ishlar to'g'risidagi ustuvor yo'nalish qaysi muxim xujjatda berilgan?

A. "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunda

*V. "Kadrlar tayyorlashning milliy dasturi" ning 4/4 bo'limida

S. Ta'limning uzluksizligini ta'minlash xaqidagi xujjatda

D. Javoblarning birinchisi to'g'ri

69. Talabalar, o'quvchilar bilan ishlashda qaysi usul va vositalar zarur?

A. Jamoa xolida ishlash usuli

V. O'zlashtirmovchilar bilan ishlash usuli

S. Barcha bilan ishlash usuli

*D. Yakkama-yakka va birgalikda ishlash usuli, vositalari

70. Fanni o'rganishda pedagogik texnologiyadan qanday foydalanilgan ma'qul?

A. Fanga to'liq joriy etish lozim

*V. Fanning lozim bo'lgan soxalariga moslab foydalanish lozim

S. Ayrim mavzularda foydalanish lozim

D. Javoblarning birinchisi to'g'ri

71. Fanga tayyorgarlik ko'rganda qanday manblardan foydalanish kerak?

A. Ma'ruzalar matnlarida

V. Mavzularga doir manbalarda

S. Barcha darsliklarda

*D. Darslik va uslubiy qo'llanmalardan

72. Qaysi muxim xujjatda "Pedagogik faoliyat bilan shug'ullanish xuquqi" bayon etilgan.

A. Kadrlar tayyorlash milliy dasturida

V. O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasida

*S. "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunning 5-moddasida

D. O'rta va Oliy ta'lim Vazirligi qarorlarida

73. Prezident I. Karimovning qaysi asarida "Ma'naviyat taqdirning exsoni emas" degan g'oya bayon etilgan?

A. "O'zbekiston XXI asrga intilmoqda" asarida

V. "Vatan ozodligi-oliy saodat" asarida

*S. "O'zbekistonning o'z istiqlool taraqqiyot yo'li" asarida

D. Barcha ta'kidangan asarida

74. Fanni o'rganishda amaliy mashg'ulotlar soni oshishi shartmi?

A. Albatta shart, chunki amaliy mashg'ulotlar o'quvchini mustaqillikka yo'llaydi

V. Yo'q, oshirishga xojat yo'q

S. Ma'ruza soatlarini oshirish kerak

D. Xech birini xam oshirmaslik kerak

75. Ma'naviyat, ma'rifat tushunchalari tarixiy taraqqiyot jarayonida boyib boradimi?

*A. Albatta, bu tushunchalar inson taraqqiyoti tamadduni bilan bevosita bog'liq

V. Yo'q, boyib bormaydi

S. Qisman boyib boradi

D. Javoblarning ikkinchisi to'g'ri

76. O'quvchi, talabada izchil va ravon, odobiy talaffuz mezonini tarkib toptirishda nimalar kerak?

*A. Etarli mantiq, axloq, odob darajalari, shuningdek notiqlik maxorati usullari lozim

V. O'z-o'zidan yuzaga kelaveradi

S. Bu darajada bo'lishi shart emas

D. Javoblarning uchinchisi to'g'ri

77. Kursni o'rganishda yangi pedagogik texnologiyaning o'rni qanday?

A. Kursni o'rganishda yangi ped. texnologiyaning unchalik o'rni yo'q.

- V. Kursni o`rganishda yangi ped. texnologiyaga ehtiyoj yo`q.
S. Kursni o`rganishda yangi ped. texnologiyani o`z o`rnida qo`llash ijobiy natijalar beradi.
D. Javoblarning barchasi to`g`ri.

78. Fanni o`rganishda umumdidaktik va xususiy tamoyillarning o`rni.

- A. Fanni o`rganishda umumdidaktik tamoyillarga ehtiyoj yo`q.
V. Fanni o`rganishda faqat umumdidaktik tamoyillar zarur.
S. Fanni o`rganishda faqat xususiy tamoyillarga suyanmoq lozim.
*D. Fanni o`rganishda umumdidaktik va xususiy tamoyillar uzviyligi zarur

79. Ma`naviyat asoslari fanini o`qitish metodikasini o`qitishda ijtimoiy fanlarning o`rni qanday?

- A. Fanni o`qitishda faqat axloqshunoslik fanining o`rni zarur
V. Faqat dinshunoslik, falsafaga suyanmoq lozim
*S. Fanni o`rganishda milliy g`oya, milliy mafkura, dinshunoslik va axloqshunoslik fanlariga asoslanmoq lozim
D. Fanni o`rganishda boshqa fanlarga suyanish shart emas.

80. Ma`naviyat asoslari fanini o`qitishda til va uslub zarurmi?

- A. Fanni o`qitishda faqat uslubiy tamoyillar zarur
V. Fanni o`rganishda faqat til tamoyillari zarur
*S. Fanni o`qitishda til va uslub bo`lmog`i shart
D. Fanni o`qitishda til va uslub birligi unchalik xam emas.

81. Ma`naviyat asoslari fanni o`quvchilarga tushuntirishda qanday tamoyillarga amal qilmoq lozim?

- A. Bilim berish tamoyillariga
V. Ko`nikma shakllantirish tamoyillariga
S. Malakali shakllantirish tamoyillariga
*D. Bilim ko`nikma va malaka berishning asosiy tamoyillari

82. Ma`naviyat asoslari kursining boshqa ijtimoiy fanlar bilan aloqadorligi.

- A. Fan tabiiy fanlar bilan bevosita bog`liq
V. Fan faqat gumanitar fanlar bilan bog`liq.
*S. Fan ijtimoiy fanlar: falsafa, dinshunoslik, siyosatshunoslik fanlari bilan bevosita bog`liq
D. Fan boshqa fan tarmoqlari bilan bog`liq emas.

83. Kursni o`rganishda umumiylik va xususiylilik tamoyillarining o`rni qanday?

- A. Kursni o`rganishda faqat umumiylik tamoyillarining o`rni bor.
V. Kursni o`rganishda faqat xususiylilik tamoyillarining o`rni bor.
*S. Kursni o`rganishda umumiylik va xususiylilik tamoyillarining uzviy birligi lozim.
D. Javoblarning ikkinchisi to`g`ri.

84. Kursni o`rganishda yangi pedagogik texnologiyaning o`rni qanday?

- A. Kursni o`rganishda yangi ped. texnologiyaning unchalik o`rni yo`q.
V. Kursni o`rganishda yangi ped. texnologiyaga ehtiyoj yo`q.
S. Kursni o`rganishda yangi ped. texnologiyani o`z o`rnida qo`llash ijobiy natijalar beradi.
D. Javoblarning barchasi to`g`ri.

85. Fanni o`rganishda umumdidaktik va xususiy tamoyillarning o`rni.

- A. Fanni o`rganishda umumdidaktik tamoyillarga ehtiyoj yo`q.
V. Fanni o`rganishda faqat umumdidaktik tamoyillar zarur.
S. Fanni o`rganishda faqat xususiy tamoyillarga suyanmoq lozim.
*D. Fanni o`rganishda umumdidaktik va xususiy tamoyillar uzviyligi zarur

86. Fanni o`rganish shaxs dunyoqarashi bilan bog`liqmi?

- A. Bog`liq, chunki olingan dalillar uni boyitadi.
V. Bog`liq emas
S. Qisman bog`liq
D. Javoblarning barchasi to`g`ri.

87. Qachon ma`naviyat va ma`rifatning uyg`unligi o`sib boradi ?

- A. Moddiy rivojlanish jarayonida

V.Iqtisodiy rivojlanish jarayonida

*S.Mustaqillikni mustaxkamlash jarayonida

D.Javoblarning birinchisi tu-ri.

88.Fanni o`rganishda milliy g`oya, milliy mafkura dalillari kerakmi ?

*A.Kerak, chunki siyosiy savodxonlik shu orqali shakllanadi

V.Kerak emas

S.Qisman kerak

D. Javoblarning ikkinchisi tug`ri

89.Fanni kasbi, mutaxassisligidan qat`iy nazar xamma o`rganishi zarurmi ?

A.Zarur, chunki xamma o`rgansagina ma`naviy, ma`rifiy tafakkur tug`ri shakllanadi

V.Zarur emas

S.Qisman zarur

D.Javoblarning barchasi to`g`ri

90.Fanni o`qitishda muammoli vaziyat shartmi ?

A.Shart emas

V.Muammoli vaziyat yaratmasdan xam o`rganish mumkin

*S.Muammoli vaziyat yaratilsagina fikr uquvchiga tuliq etib boradi

D.Javoblarning birinchisi tug`ri.

91.Fanni urganishda mantiqiylik usulining o`rni bormi ?

A.O`rni yo`q

*V.O`rni bor, mantiqiy fikrlashsiz g`oyani etkazish mumkin emas

S.Qisman urni bor

D. Javoblarning birinchisi tug`ri.

92. Fanni o`rganishda analiz va sintez usullari kerakmi ?

A.Kerak, chunki g`oya fikran qismlarga bo`lib,o`rganib,qayta qo`shiladi

V.Kerak emas

S.Qisman kerak

D.Javoblarning barchasi to`g`ri

93. Mustaqillik tafakkuri qanday qismlar orqali shakllantiriladi ?

A.Moddiy olam dalillari orqali

V.Diniy olam dalillari orqali

*S.Moddiy, diniy va ruxiy olam dalillari orqali

D.Ruxiyolam dalillari orqali

94.Yangicha tafakkur shakllanishida qaysilarining belgilovchi o`rni bor ?

A.Ma`naviy darajani

V.Ma`rifiy darajani

*S.Moddiy, diniy va ruxiy olam birligini

D.Birinchi javob to`g`ri.

95.Dars jarayonida qanday usullardan foydalanish zarur ?

A.Texnik vositalardan

V.Yangi ped texnologiya dalillaridan

S.Kurgazmali namoyish usullaridan

D.Javoblarning barchasi to`g`ri

96.Fanni o`rganishda tarixiylik va mantiqiylik usulining o`rni bormi ?

A.O`rni yuq

V.O`rni bor, bu birliksiz fanni to`liq o`rganib bo`lmaydi

S.Qisman o`rni bor

D.Uchinchi javob to`g`ri.

97 "Ma`naviyat insonga xavodek, suvdek zarur", degan fikrlar Prezident I.Karimovning qaysi asarida berilgan?

A.Ollox qalbimizda, yuragimizda

V.Tarixiy xotirasiz kelajak yuq

*S.O`zbekistonning o`z istiqlol va taraqqiyot yuli

D. Ikkinchi javob to'g'ri

98. Kadrlar tayyorlashning Milliy dasturining qaysi qismida " Ma'naviy - axloqiy tarbiya va ma'rifiy ishlar" berilgan ?

A. Turtinchi bob birinchi qismida

V. Turtinchi bob uninchi qismida

*S. Turtinchi bob turtinchi qismida

D. Uchinchi bob turtinchi bob

99. Ta'limning uzluksizligi va izchilligi qaysi qonunda nechanchi moddasida berilgan ?

A. Kadrlar tayyorlash milliy dasturi ikkinchi moddasida

*V. Ta'lim tu-risidagi qonunning uchinchi moddasida

S. Milliy dasturning uchinchi moddasida

D. Ta'lim tu-risidagi qonunning beshinchi moddasida.

100. Tushuntirishda to'xtam va oxangdan foydalanish zarurmi?

*A. Zarur, shundagina tushuntirish mukammallashadi

V. Zarur emas

S. Qisman zarur

D. Javoblarning ikkinchisi to'g'ri

Kafedra mudiri:
Tuzuvchi:

I. Xudoyberdiev
M. Rajabov